

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال دوازدهم، شماره‌ی 38
تابستان 1391، صفحات 163-
145

علی مصیب‌زاده¹
میرنجف موسوی²
علی باقری کشکولی³

مدیریت بافت فرسوده شهرهای کویری ایران در جهت انتخاب استراتژی مناسب مطالعه موردی شهر میبد

تاریخ دریافت مقاله: 1389/08/13 تاریخ پذیرش مقاله: 1390/04/14

چکیده

بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری بخش اعظمی از سطح شهرهای کشور را تشکیل می‌دهند. این بافت‌ها از یک سو از طیف گسترده‌ای از مشکلات کالبدی، عملکردی، ترافیکی و زیست محیطی رنج می‌برند و برای کل گستره شهر یک تهدید جدی به شمار می‌آیند و از سوی دیگر مهم‌ترین پتانسیل شهرها برای استفاده از زمین جهت اسکان جمعیت، تأمین فضاهای باز و خدماتی و نیز بهبود محیط زیست محسوب می‌شوند. میبد از جمله شهرها در این زمینه است که مقاله حاضر ابتدا به تشریح ویژگی‌های کلی: طبیعی، جمعیتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی و سپس به تعیین محدودی بافت فرسوده با توجه به معیارهای چون بلوک‌هایی با بیش از 50 درصد قطعات کمتر از 200 متر مربع، بلوک‌هایی با بیش از 50 درصد سیستم فاقد سازه‌ای و بلوک‌هایی که بیش از 50 درصد معابر آنها کمتر از 6 متر مربع هستند پرداخته و در نهایت بعد از شناخت مسایل و مشکلات محدود به اولویت بندی مسایل پرداخته است به گونه‌ای که فرسودگی ساختمان‌ها و مخروبه بودن آنها و تنگ و باریک بودن معابر به عنوان مهم‌ترین

Email: amosayeb2000@yahoo.com

- 1- استادیار گروه شهرسازی، دانشگاه ارومیه.
- 2- استادیار دانشگاه ارومیه.
- 3- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری.

مشکلات محدوده بافت فرسوده شناخته شد. در جمع بندی با شناسایی نقاط قوت و فرصت‌ها به ارایه سیاست‌هایی جهت کاهش نقاط ضعف و تهدیدات جهت مدیریت مطلوب محدوده بافت فرسوده ارایه گردید. از جمله مهم‌ترین راهبردها و سیاست‌ها می‌توان به اصلاح و تعریض معابر باریک، تأمین و توسعه فضاهای خدماتی، تفریحی، ورزشی، درمانی و جهانگردی در بافت، ارائه تسهیلات مالی به ساکنان در امر ساماندهی واحدهای مسکونی با توجه به مشارکت بالای ساکنین در زمینه بهسازی و نوسازی اشاره کرد که تمام این راهبردها در صورت توجه مسئولان مدیریت شهری می‌توانند قابلیت اجرایی پیدا کنند.

روش پژوهش مقاله حاضر «توصیفی- تحلیلی با استفاده از مدل برنامه ریزی استراتژیک (Swot) و شیوه گردآوری اطلاعات به صورت اسنادی و پیمایشی است.

کلید واژه‌ها: مدیریت، بافت‌های فرسوده، شهرهای کویری، سیاست‌ها، شهر میبد.